[2018] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 277

ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ

ਬਨਾਮ

ਨੰਦਿਨੀ ਜੇ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 15536 ਦੀ 2017)

ਫਰਵਰੀ 20, 2018

ਦੀਪਕ ਮਿਸਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ, ਅਮਿਤਾਵਾ ਰਾਏ ਅਤੇ

ਏ. ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਜੇ.ਜੇ.

ਲੈਟਰਜ਼ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ:

ਲੈਟਰਜ਼ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ (ਐਲ.ਪੀ.ਏ.) ਆਰਟ. 226/227 ਅਧੀਨ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਏ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ - ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਯੋਗਤਾ ਦੀ - ਫੈਸਲਾ: ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੀ - ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਧੀਨਤਾ ਵਿੱਚ ਆਰਟ. 227 ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜਾਂਚ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਟ. 226 ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ - ਇਸ ਲਈ, ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਐਲ.ਪੀ.ਏ. ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ (ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀਆਂ ਦਾ ਬੇਦਖਲੀ) ਐਕਟ, 1971 - ਐਸ. 9 - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਆਰਟਸ. 226 ਅਤੇ 227.

ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ (ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀਆਂ ਦਾ ਬੇਦਖਲੀ) ਐਕਟ, 1971:

ਐਸ. 9 – ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ – ਐਸ. 9 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ – ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਫੈਸਲਾ: ਐਸ. 9 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ – ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੱਕ ਵਰਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਐਸ. 9 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਵਿਧਾਇਕ ਮੰਸ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਹੈ – ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਜਦੋਂ ਐਸ. 9 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ.

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ (ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀਆਂ ਦਾ ਬੇਦਖਲੀ) ਐਕਟ, 1971 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ

ਹਰ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਐਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਨੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ। ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਜਿਲ੍ਹਾ

ਜੱਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਪ੍ਰਿਮਿਸਿਜ ਸਥਿਤ ਹਨ ਜਾਂ ਉਸ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਕਿ ਕਮ ਤੋਂ ਕਮ 10 ਸਾਲ ਦੇ ਖੜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਇੱਕ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਾਮ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜਦ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਨਤੀਜਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ। ਪਰ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਪੀਲੇਟ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਨਾਮਜਦ ਜੱਜ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਨਕ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਦਾ ਰੰਗ ਜਾਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੋਸ਼ਾਕ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 30]

1.2.ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਨਾਮਜਦ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਤਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੂਰਵ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1869 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਜਿਲ੍ਹਾ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੱਜ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 30]

1.3.ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬੰਬਈ ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਗ੍ਰੇਟਰ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਅਜਮਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਜੋ ਉੱਥੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ। [ਪੈਰਾ 30] [318-B-C]

1.4. ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਉੱਚ ਅਤੇ ਨਿਮਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਹਾਈਰਾਰਕੀ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਏਗਾ ਇਸ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਇਹ ਵਰਤਦਾ ਹੈ, ਨਿਆਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ/ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਮਕਰਣ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਵਰਣਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ/ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲਾ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਆਫਿਸ ਵਿੱਚ 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਉਸ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪੂਰਵਵਰਤੀ ਨੇ ਛੱਡਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲੇਟ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ/ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜੱਜ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸ. ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ 1971 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 [ਪੈਰਾ 30] [318-ਡੀ-ਜੀ]

1.5.ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੇਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਪ੍ਰਿਮਿਸਿਜ ਸਥਿਤ ਹਨ ਜਾਂ ਉਸ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਨਿਆਂਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੇਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਆਂਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਹੈ। 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਪਿੱਛੋਕੜ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ। [ਪੈਰਾ 30]

1.6..ਧਾਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਅਪੀਲੇਟ ਅਧਿਕਾਰੀ" ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ "ਅਪੀਲੇਟ ਅਥਾਰਿਟੀ"

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਫਰਕ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਿਆਂਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਧਾਰਾ 9(1) ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਇਸਟੇਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਦੀ ਉਪਾਯ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣਾ ਹੈ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਜੋ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਥਾਰਿਟੀ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮੁਖੀ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਸਮੇਤ ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਕ ਅਪੀਲੇਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਇਕ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 31]

1.7 "ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ" ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1)(ਬੀ) ਵਿੱਚ ਸਮਾਹਿਤ "ਇਸਟੇਟ ਅਧਿਕਾਰੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸਾ ਹੈ। ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2(1)(ਐਫ)(ਅ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਖੰਡ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਸਟੈਟਿਊਟਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਲਈ ਵੀ, ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖੁਦ ਸੁਣਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਧਾਰਾ 9 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਂਕ ਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਐਕਟਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਂਕ ਦਾ ਮੁਖੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਹੈ ਅਤੇ 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਇਸ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇਸਿਗਨਾਟਾ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਵਿਚਲਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਤਿਰਿਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੱਟ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 9 ਵਿੱਚ 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੰਕੇਤ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਉਪਾਯ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇਸਿਗਨਾਟਾ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 39]

1.8 ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਕੋਰਟ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇਸਿਗਨਾਟਾ ਵਜੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਜਿਸ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ ਐਨੈਕਟਮੈਂਟਾਂ ਦੀ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਬੱਧ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵੀ ਕਰੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 41]

1.9.ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲੇਟ ਅਧਿਕਾਰੀ 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਜਰੂਰੀ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲਾ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ) ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਯਿਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਜੱਜ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਖਿਲਾਫ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 227 ਅਧੀਨ ਉਪਾਯ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 49]

ਠਾਕੁਰ ਦਾਸ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਐਲ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ & ਅਨੁਸਾਰੀ (1978) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 27 : [1978] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 732; ਮੁਰਿਜ ਗੋਪਾਲਨ ਬਨਾਮ ਚੇਪਿਲਾਟ ਪੁਥਨਪੁਰਾਇਲ ਅਬੂਬੈਕਰ (1995) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 5 : [1995] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1; ਸੈਂਟਰਲ ਟਾਕੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ [1961] 3

ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 495; ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਟੇਟ ਫਾਇਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਜੈਸੀ ਦਵਾਈਆਂ & ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ (1991) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 637 : [1991] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 480; ਅਨਸੇਵ ਲਰੂਮਸ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਟੇਟ ਫਾਇਨੈਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (1971) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 402 : [1972] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 351; ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਅਗਰਵਾਲ & ਅਨੁਸਾਰੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ & ਅਨੁਸਾਰੀ [1966] ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 393; ਬਾਲਭਦਰ ਉਪਾਧਿਆਯ ਬਨਾਮ ਵਾਸੁਦੇਵ ਅਯਿਆਰ 44 ਆਈ.ਏ. 261,ਸਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਕੰ. ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ (1996) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 132 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜਿੰਦਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਓ.ਆਈ. (1999) 2 ਐਮ.ਪੀ. ਐਲ.ਜੇ. 221; ਐਮ. ਪਾਪਾ ਨਾਇਕ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਿਟੀ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕੌਂਸਲ (1996) 3 ਕੰਟ ਐਲ.ਜੇ. 86 – ਮਨਜ਼ੂਰੀ।

ਨੁਸਲੀ ਨੇਵਿਲ ਵਾਡੀਆ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ 2010 (2) ਐਮ.ਐਚ. ਐਲ.ਜੇ. 978; ਐਨ.ਪੀ. ਬੈਰੀ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (15. 1979) ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 105; ਜੰਮੂ & ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੀ ਐਲ ਸੰਤੋਸ਼ੀ 1972 (1) 108 (ਜੰਮੂ & ਕਸ਼ਮੀਰ) ਐਲ.ਐਕਸ.ਆਈ. 359; ਐਡਗਰ ਰਾਮ ਡਾਉਨੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 2002 ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ 238; ਮੈਸਰਜ਼. ਪਿਟਮੈਨ'ਜ਼ ਸ਼ਾਰਟਹੈਂਡ ਅਕਾਦਮੀ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਬੀ. ਲੀਲਾ ਰਾਮ & ਸੰਸ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. (37) 1950 ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ 181 – ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ।ਠਾਕੁਰ ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਿਨਹਾ ਬਨਾਮ ਸੀਤਾਮੜ੍ਹੀ ਸੈਂਟਰਲ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ [1967] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 163

2.1.ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 227 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 226 ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਰਿਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ। [ਪੈਰਾ 53] [332-H; 333-A]

2.2 ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 226 ਅਤੇ 227 ਅਧੀਨ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਉਪਾਯ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ, ਇਸ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਵਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 227 ਅਧੀਨ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੇਖ 226 ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕਲੇ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇੱਕਲੇ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਸਲ ਨਿਯਤ ਅਤੇ ਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 227 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਸੀ; ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 226 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 50]

2.3 ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਨਾਸਿਰ ਨਵਲੇ ਮੈਦਾ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਲੈਟਰਜ਼ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕਲੇ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 226 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੇਵਲ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 54]

2.4 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸਾਂਭਣਯੋਗ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੈਂਚ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੇਗੀ। ਉਹ ਸੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿ ਸਿੰਗਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ ਜੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਬੇਦਖ਼ਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਚਿਤ ਉਪਾਅ ਦੁਆਰਾ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ. [ਪਾਰਾ 55, 56] [333-ਡੀ-ਈ, ਜੀ]

ਰਾਧੇਸ਼ਿਆਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਚਬੀਲ ਨਾਥ ਅਤੇ ਓਰਸ. (2015) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 423 : [2015] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 197; ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਫੌਜੀ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2017) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 533; ਜੋਗੇਂਦਰਸਿੰਘਜੀ ਵਿਜੈਸਿੰਘਜੀ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (2015) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 : [2015] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 504 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਹਵਾਲਾ

[1978] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 732 ਪੈਰਾ 15 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[1992] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1 ਪੈਰਾ 15 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[1967] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 163 ਪੈਰਾ 15 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1961] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 495 ਪੈਰਾ 15 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[1955] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 955 ਪੈਰਾ 15 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[1952] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1013 ਪੈਰਾ 15 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[1991] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 480 ਪੈਰਾ 15 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[1972] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 351 ਪੈਰਾ 15 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[2015] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 197 ਪੈਰਾ 15 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[2015] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 ਪੈਰਾ 15 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[1966] ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 393 ਪੈਰਾ 15 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[2015] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 533 ਪੈਰਾ 15 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[2016] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 504 ਪੈਰਾ 15 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

2010 (2) ਮਹਾ. ਐਲ.ਜੇ. 978 ਪੈਰਾ 16 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ

2012 (4) ਬੋਮ. ਸੀ.ਆਰ.1. ਪੈਰਾ 16 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ

ਈ 15 (1979) ਡੀ.ਐਲ.ਟੀ. 108 ਪੈਰਾ 16 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ

[1975] 2 ਕਰ. ਐਲ.ਜੇ 280 ਪੈਰਾ 16 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 2002 ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ 238 ਪੈਰਾ 16 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ

2001 (2) ਗੁਜ. ਐਲ.ਆਰ. 1120 ਪੈਰਾ 16 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. (37) 1950 ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ 181 ਪੈਰਾ 17 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1947 ਮਦਰਾਸ 400 ਪੈਰਾ 17 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1968 ਕੇਰਲ 240 ਪੈਰਾ 17 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1935 ਮਦਰਾਸ 673 ਪੈਰਾ 17 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1946 ਬੰਬਈ 64 ਪੈਰਾ 17 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1933 ਬੰਬਈ 105 ਪੈਰਾ 17 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1931 ਬੰਬਈ 582 ਪੈਰਾ 17 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(1974) 11 ਮਦਰਾਸ ਐਲ.ਜੇ.ਆਰ. 44 ਪੈਰਾ 17 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1959 ਏ.ਪੀ. 129 ਪੈਰਾ 17 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(1999) 2 ਐਮ.ਪੀ ਐਲ.ਜੇ. 221 ਪੈਰਾ 18 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਐਲ.ਆਈ.ਸੀ ਓਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਨੰਦਿਨੀ ਜੇ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ।

(1996) 3 ਕੰਟ ਐਲ.ਜੇ 86 ਮਨਜ਼ੂਰ ਪੈਰਾ 18

ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1971 ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ 76 ਹਵਾਲਾ ਪੈਰਾ 18

ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1943 ਕੋਲਕਾਤਾ 247 ਹਵਾਲਾ ਪੈਰਾ 18

ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1968 ਏ.ਪੀ 22 ਹਵਾਲਾ ਪੈਰਾ 18

ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1989 ਏ.ਪੀ 258 ਹਵਾਲਾ ਪੈਰਾ 18

ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1968 ਐਸ.ਸੀ 384 ਹਵਾਲਾ ਪੈਰਾ 18

ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1986 ਐਸ.ਸੀ 947 ਹਵਾਲਾ ਪੈਰਾ 18

ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1967 ਐਸ.ਸੀ 1 ਹਵਾਲਾ ਪੈਰਾ 18

44 ਐਲ.ਏ 261 ਭਰੋਸਾ ਪੈਰਾ 27

1925 ਬੀ.ਐਲ.ਆਰ. 519 ਹਵਾਲਾ ਪੈਰਾ 32

ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1931 ਬੰਬਈ 582 ਹਵਾਲਾ ਪੈਰਾ 32

ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1956 ਐਸ.ਸੀ 153 ਹਵਾਲਾ ਪੈਰਾ 40

(1987 ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਲਾਅ ਜਰਨਲ 179) ਹਵਾਲਾ ਪੈਰਾ 45

(1996) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 132 ਭਰੋਸਾ ਪੈਰਾ 46

ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ (1924) 47 ਮੱਦ 369 ਭਰੋਸਾ ਪੈਰਾ 47

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 15536 ਦੀ 2017.

12.10.2012 ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਦੀ ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵਲੋਂ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 181 ਦੀ 2012 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ.

ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਐਸ.ਜੀ, ਮਿਸਿਜ਼ ਇੰਦਰਾ ਸਾਹਨੀ, ਆਦਿਤਿਆ ਸ਼ਾਂਡਿਲਿਆ, ਸ਼ਸ਼ਾਂਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਵਕੀਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ.

ਮਿਸ ਸੋਨਲ, ਅਨੁਪਮ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਹਰਕਮੁਰ ਵੀ., ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਸਿੰਘ, ਵੀ.ਜੇ. ਫ੍ਰਾਂਸਿਸ, ਵਕੀਲ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਏ. ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ. 1. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੌਲਿਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ (ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀਆਂ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ) ਐਕਟ, 1971 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼, ਇੱਕ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ?

2. ਜਦੋਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੱਡ ਪਟੀਸ਼ਨ 12.09.2017 ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ:

"ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਮਿਸਟਰ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਸੀਖਿਆ ਸੋਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਅਤੇ ਮਿਸ ਸੋਨਲ, ਸੀਖਿਆ ਵਕੀਲ ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਈ."

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਰਛਪਾਲ ਰਾਮ ਅਤੇ ਕਿਸ਼ਨ ਛਬਹਾਈ ਪਾਠਕ ਅਤੇ ਓਰਸ., (2015) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 423 ਸਈਦ ਕਾਸਿਮ ਰਸੂਲ ਇਲਿਯਾਸ ਅਤੇ ਓਰਸ. ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਓਰਸ., (2016) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 ਅਤੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓਰਸ., (2017) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 533 ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਰੱਖੀ।

ਮਿਸ ਸੋਨਲ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ, ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 227 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ (ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਖਾਲੀਕਰਨ) ਐਕਟ, 1971 ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪੀਲੀ ਫੋਰਮ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਭਾਗੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਾਸਿਰ ਮਹਿਮੂਦ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ, 2010 (2) ਐਮ.ਐਚ.ਐਲ.ਜੇ. 978 ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਪੀ. ਬੈਰੀ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਨ੍. 15(1979) ਡੀ.ਐਲ.ਟੀ. 108 (ਪੈਰਾ 19) ਦੀ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਿਹਾ

ਗਿਆ ਅਪੀਲੀ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ 226 ਅਤੇ 227 ਅਧੀਨ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਇੰਟਰਾ-ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੇਗੀ।

ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ 21.09.2017 ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ।"

ਖਾਸ ਛੱਡੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਦਾਖਲਾ ਸੁਣਵਾਈ 21.09.2017 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ :

"ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ.ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਮਿਸ ਸੋਨਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ।

ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੀ.ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੱਤਰਾਂ ਐਲ.ਆਈ.ਸੀ. ਓਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਨੰਦਿਨੀ ਜੇ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ.

ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲਯ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਮਿਸ ਸੋਨਲ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲ ਨੇ, ਉਲਟ ਵਜੋਂ, ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲ ਬਰਕਰਾਰ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲਯ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਫੈਸਲਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲ 3 ਅਕਤੂਬਰ, 2017 ਤੱਕ ਲਿਖਤੀ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਗੇ। *

3. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗੇ ਕਿ ਕੀ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲਯ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 226 ਅਤੇ 227 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਇਕੱਲੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਅਤ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਬਰਕਰਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

4. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ: 24 ਮਈ 2005 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਅਤੇ 7 ਅਧੀਨ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ (ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨਾ) ਐਕਟ, 1971 ("ਐਕਟ" ਲਈ ਛੋਟਾ) ਅਧੀਨ ਐਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਅੱਗੇ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 21 ਅਤੇ 21ਏ ਦਾ 2015 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ 3ਜੀ ਮੰਜ਼ਿਲ, 49-55, ਬੰਬਈ ਸਮਾਚਾਰ ਮਾਰਗ, ਕਿਲਾ, ਮੁੰਬਈ 400023 ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਲਾਇਸੈਂਸ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਾਪ ਲਗਭਗ 258 ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 38 ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਦੀ ਇੱਕ ਬਾਲਕੋਨੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਰਖ-ਰਖਾਵ ਦੇ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਰੁਪਏ 1364/- ਦੀ ਮਾਂਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਦੋ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ: (ਕ) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਇਸੈਂਸ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ (ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2) ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਕੰਪਨੀਆਂ (ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 5) ਨੂੰ ਉਪ-ਕਿਰਾਏ, ਸੌਂਪਣ ਜਾਂ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ; ਅਤੇ (ਖ) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਰਖ-ਰਖਾਵ ਦੇ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ 1364/- ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਿੱਚ ਸੀ।

5. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਦਾਦਾ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਟੀ. ਸ਼ਾਹ 1937 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਮੂਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਜਿਸ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਸਥਿਤ ਸਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੂਰਵਜ-ਇਨ-ਟਾਈਟਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਮਾਲਕੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਟਰੇਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਮੂਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਨੂੰਹ, ਉਸ ਦੀ ਧੀ (ਮੌਜੂਦਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1), ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਸੀ. ਵਖਾਰਲਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਸੀ. ਵਖਾਰਲਾ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਕਦੇ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਕਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਨਿੱਜੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਮੂਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 100% ਸ਼ੇਅਰਹੋਲਡਿੰਗ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮੂਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਨੂੰਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੂਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਨੂੰਹ, ਉਸ ਦੀ ਧੀ, ਉਸ ਦਾ ਦਾਮਾਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪੋਤ ਸਬ-ਲੈਟਿੰਗ, ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਜਾਂ ਪਰਿਸਰ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਤੋਂ 5 ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨਾ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਅਹਾਤੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 895/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਇਹ ਵੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨੰ.1 ਕਿਸੇ ਬਕਾਏ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 5 ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2.

6. ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ 5 ਫਰਵਰੀ 2011 ਨੂੰ, ਇਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਨੰਬਰ 1 ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਦੇ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 5 ਨੂੰ ਉਪ-ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ 1ਲੀ ਦਸੰਬਰ, 2004 ਤੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਤੱਕ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਰੁਪਏ 48,142/- ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਸਾਦੀ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ 9% ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹਾ।

7. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਇਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਦੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਦੀ ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜੱਜ ਦਾ ਨਾਮਜਦ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਦੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਨੰਬਰ 1 ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਦੇ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

8. ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2012 ਨੂੰ, ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ (ਅ) ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ (ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਨੰਬਰ 2) ਨੂੰ ਉਪ-ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੂਲ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਦੀ ਫਰਮ ਸੀ ਅਤੇ (ਬੀ) ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 5 ਵੀ ਮੂਲ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਉਪ-ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਦੇਣ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਨੇ ਇਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ।

9.ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਐਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀਅਤ ਅਫਸਰ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4337 ਦੇ 2012 ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 226 ਅਤੇ 227 ਅਧੀਨ ਸਰਟੀਓਰਾਰੀ ਦੇ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਸਰਟੀਓਰਾਰੀ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀਅਤ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਐਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲੀਅਤ ਅਫਸਰ ਦੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ (ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2) ਨੂੰ ਉਪ-ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

10.14ਵੇਂ$_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਅਗਸਤ 2012 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ

ਇਕਲੈਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 5 ਵੱਖਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕਾਈਆਂ ਹਨ; ਹੇਠਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮਾਮਲਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

11.ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਇਕਲੈਤੇ ਜੱਜ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 181 ਦੇ 2012 ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ।

12ਵੇਂ$_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਅਕਤੂਬਰ, 2012 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਆਪੱਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਸਿੱਖਿਅਤ ਇਕਲੈਤੇ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਰਿਟਸ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਦੀ 100% ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਸਾਰੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਇਹ ਗਲਤ ਤੱਥ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀਅਤ ਅਫਸਰ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪਰਦਾ ਉਠਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਦੀ ਵਿਕਲਪਿਕ ਸਵੈ ਹਨ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਉਪ-ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

13. ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਸ਼ਬਦ

“13. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਾਂਗੇ ਇਸ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ। ਸਿੱਖੀ ਸਲਾਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੀਮਾਈਜ਼ ਐਕਟ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ M/s ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ V/s. LIC of India [2012 (4) Bom. C.R.1] ਮਿਤੀ 26 ਅਪ੍ਰੈਲ 2012, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਮੰਨ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਫਿਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਡਰਾਅ ਕੱਢਿਆ ਹੈ: ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮੀਮੋ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਹੈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 227, ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ।

14. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਕੰਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਾਸਲੀ ਨੇਵਿਲ ਵਾਡੀਆ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ [2010 (4) ਬੋਮ. ਸੀ.ਆਰ. ਓ.ਆਈ.] ਨਵੰਬਰ ਵਿੱਚ 15 ਨਵੰਬਰ 2011 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਨਾਸਲੀ ਨੇਵਿਲ ਵਾਡੀਆ (ਉਪਰੋਕਤ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਿੱਪਣੀ ਦੀ ਸਹੀਅਤ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਿ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਜਾਂ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਲਈ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ [2012 (4) ਬੋਮ. ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ.] (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਕਿ ਬੋਮਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਪੀਲੇਟ ਸਾਈਡ ਨਿਯਮਾਂ 1960 ਦੇ ਅਧਿਆਇ 17 ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਕਲੋਜ਼ 3 ਕਾਫੀ ਵਿਆਪਕ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਕਲੋਜ਼ 1, 2, 4 ਤੋਂ 43 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਬੀਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਐਕਟ

ਅਧੀਨ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਵੀ ਰੂਲ 18(3) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 226 ਅਤੇ 227 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਇਕਲ ਨਿਆਂਕ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਤਦਨੁਸਾਰ, ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਰੈਫਰੈਂਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 26 ਅਪ੍ਰੈਲ 2012 ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ। ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲੈਂਟ ਸਾਈਡ ਰੂਲਜ਼ ਹਨ, ਡੀਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲ ਨਿਆਂਕ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਨਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨੁਸਲੀ ਨੇਵਿਲ ਵਾਡੀਆ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕਲ ਨਿਆਂਕ ਦੁਆਰਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਇਕਲ ਨਿਆਂਕ ਅੱਗੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਐਚ

15. ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਪਬਲਿਕ ਪਰਿਸਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਜੇ ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲਾਂ ਹਨ ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਾ ਖੋਹਿਆ ਜਾਵੇ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੀਮਾਈਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ। ਇਸ ਲਈ ਦ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 226 ਅਤੇ 227. ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ਬੱਧ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਲੇਖਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਨਿਗਮ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ ਮੁੱਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖੇ ਬਿਨਾਂ ਥ੍ਰੈਸ਼ਹੋਲਡ 'ਤੇ।

14. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਉੱਤੇ ਬਲਕਿ ਮੇਰਿਟਸ ਉੱਤੇ ਵੀ ਵਿਭਾਗੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਮਤ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਭਾਗੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਉਲਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੈਤੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਜਦੋਂ ਉਤਰਦਾਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਮੇਰਿਟ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਬਜਾਏ, ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਤਰਦਾਤਾਓਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੈਤੇ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਚਿਤ ਉਪਾਯ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਤਰਦਾਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।

15. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਇੰਟਰਪਲੇਅ 1971 ਐਕਟ ਨੂੰ ਉਸੇ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾਵਾਂ 3, 8 ਅਤੇ 10, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਅਫਸਰ, ਅਰਥਾਤ ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਾਅ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਇਕੱਲਾ ਭਾਰਤ ਹੀ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ, ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕੇਸ,

ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਲੇਬਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਤਰਕ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਇਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਨਾ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਅਧੀਨ 226 ਜਾਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੈਨੀਫੈਸਟ ਕੀਤਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਉਸੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ. ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਜਿਸਦਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ/ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ 1971 ਐਕਟ ਦਾ 9, ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਠਾਕੁਰ ਦਾਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਮ੍ਰਿਤ) LRs ਬਨਾਮ ਦੁਆਰਾ. ਰਾਜ ਦੇ ਐਮ.ਪੀ. & Anr.1 ਅਤੇ ਮੁਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੋਪਾਲਨ ਬਨਾਮ ਚੇਪਿਲਟ ਪੁਥਨਪੁਰਾਇਲ ਅਬੂਬੈਕਰ੨ , ਠਾਕੁਰ ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਿਨਹਾ ਬਨਾਮ. ਸੀਤਾਮੜੀ ਸੈਂਟਰਲ ਕੋਪ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ 3 , ਕੇਂਦਰੀ ਟਾਕੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ. ਦਵਾਰਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ੪ , ਬ੍ਰਜਨੰਦਨ ਸਿਨਹਾ ਬਨਾਮ. ਜੋਤੀ ਨਾਰਾਇਣ ੫ , ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸਤਿਆਵਾਦੀ ਬਨਾਮ. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ 6 ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਤੀ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ. ਜੈਸੀ ਡਰੱਗਜ਼ ਅਤੇ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ 7 ਅਤੇ ਐਸਨਿਊ ਡਰੱਮਸ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਤ ਨਿਗਮ 8 . ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ/ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇਗਾ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227, ਰਿਲਾਇੰਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਰਾਧੇ ਸ਼ਿਆਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਛਬੀ ਨਾਥ ਐਂਡ ਆਰ.ਐਸ.9 ਅਤੇ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਬਨਾਮ. ਰਾਜ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ Anr.10 ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਫੌਜੀ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਆਧਾਰ। ਦਾ ਰਾਜ ਹਰਿਆਣਾ 11 ਅਤੇ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਿਜੇ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ 12 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਪੀਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਚਲੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਕਿਸਮ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਦਰਭ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਵੱਲ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ (ਵਿਰੋਧੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ) ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪੈਰੇ 9 ਤੋਂ 11 ਅਤੇ 15 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪੈਰੇ 12 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਅਤੇ 16, ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਪੈਰੇ 19 ਤੋਂ 24. ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸਨ ਸਾਂਭਣਯੋਗ।

16. ਇਸ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ/ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਾਮਕਰਣ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਰਾਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਾਮਕਰਣ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦਾ ਹੋਰ ਵਰਣਨ ਹੋਣ ਦਾ ਸੀ। ਵਿਚਾਰਾਧੀਨ ਐਕਟ ਦੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ, ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਰੂਰੀ ਸੰਕੇਤ ਨਾਲ, ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਸ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਤੇ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹਨ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਵੀ ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਕਟ ਧਾਰਾ 10 ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ

ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਸੰਪੂਰਣ ਕੋਡ ਹਨ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਜਾਂ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਵਰਗੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਸਾਧਾਰਣ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਧਾਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮੰਨਣਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਿਪਟਦੀਆਂ ਹਨ, ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜ ਦੇ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੇਮਿਸਿਜ਼ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਧਾਰਾਵਾਂ, ਨਾਮਲੀ: ਨੁਸਲੀ ਨੇਵਿਲ ਵਾਡੀਆ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ; ਪ੍ਰੇਮਚੰਦ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰੀ; ਐਮ.ਪੀ. ਬੈਰੀ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ"; ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੇ [2010 (2) ਬੰਮ. ਸੀ.ਆਰ.] ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਿਪਟਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੇਮਿਸਿਜ਼ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੈਸੂਰ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਸ਼ੰਕਰਨਾਰਾਇਣ ਰਾਓ; ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਦੋਹਰੇ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ.; ਅਤੇ ਸੀਤਾਰਾਮ ਮੋਤੀਲਾਲ ਲੋਹੀਆ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਸਟੇਟ ਰੋਡ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ.

17. ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਦੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਦੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੀਮਾਈਜ਼ ਐਕਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਹੁਦਾ, ਅਰਥਾਤ, ਮੈ. ਪਿਟਮੈਨ ਦੀ ਸ਼ਾਰਟਹੈਂਡ ਅਕੈਡਮੀ ਬਨਾਮ. M/s ਬੀ. ਲੀਲਾ ਰਾਮ & ਸਨਸ19; ਐੱਮ. ਅਬਦੁਲ ਵਾਹਿਦ ਸਾਹਿਬ ਬਨਾਮ. ਦੀਵਾਨਜੀ ਅਬਦੁਲ ਖਾਦਰ ਸਾਹਿਬ20; ਸੀ.ਐਸ. ਬਲਰਾਮ ਅਈਅਰ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਬਨਾਮ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਕੁਚੰਦੀ21; ਵਾਈ. ਮਹਾਬਲੇਸ਼ਵਰੱਪਾ ਬਨਾਮ ਐੱਮ. ਗੋਪਾਲਸਾਮੀ ਮੁਦਲੀਆਰ22; ਕੇਸ਼ਵ ਰਾਮਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਮਿਉਂਸਪਲ ਬੋਰੋ, ਜਲਗਾਓਂ & Ors.23; ਜਗਮੋਹਨ ਸੂਰਜਮਲ ਮਾਰਵਾੜੀ ਬਨਾਮ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ ਗੋਪਾਲ ਰਾਨਾਡੇ। 24; ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਸ਼ੋਲਾਪੁਰ ਬਨਾਮ ਤੁਲਜਾਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਸਾ ਚਵਾਨ; 25 ਥਵਾਸਿਕਨਿ ਨਦਰ ਬਨਾਮ. ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ 26; ਬਥੁਲਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ. ਦਾਰਮ ਚੇਂਚੀ ਰੇਡੀ ਅਤੇ ਆਰ.ਐਸ.27

18.ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਇਕ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੇਮਿਸਿਜ਼ ਐਕਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨਾਮਤ: ਜਿੰਦਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਓ.ਪੀ.; ਐਮ. ਪਾਪਾ ਨਾਇਕ ਬਨਾਮ ਕੰਮਿਸ਼ਨਰ ਸਿਟੀ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕੌਂਸਲ; ਸੁਰਿੰਦਰ ਮੋਹਨ ਬਨਾਮ ਧਰਮ ਚੰਦ ਅਬਰੋਲ; ਕਿਰਨ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਬਨਾਮ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੈਟਰਜੀ; ਪੀ. ਵੈਂਕਟਾ ਸੋਮਰਾਜੀ & ਓਰਸ. ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੁੰਸਿਫ & ਓਰਸ. ਅਤੇ ਐਸ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਏ.ਪੀ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਂਟਰਲ ਟਾਕੀਜ਼ (ਉਪਰੋਕਤ); ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਅਗਰਵਾਲ (ਉਪਰੋਕਤ); ਕਲੈਕਟਰ, ਵਾਰਾਣਸੀ ਬਨਾਮ ਗੌਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਮਿਸਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ; ਠਾਕੁਰ ਦਾਸ (ਉਪਰੋਕਤ); ਹੰਸਕੁਮਾਰ ਕਿਸ਼ਨਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ* ਅਤੇ ਨਰੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੀਧਰ ਮਿਰਾਜਕਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ**

19. ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਓਸਬੋਰਨ ਦੀ ਕੰਸਾਈਜ਼ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, 2005 ਐਡੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੀ. ਰਾਮਨਾਥਾ ਅਯਿਯਰ ਦੀ ਐਡਵਾਂਸ ਲਾ ਲੈਕਸੀਕਨ, 5ਵੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰਸੋਨਾ ਡਿਜ਼ੀਗਨਾਟਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਉਪਾਯ ਸਿਰਫ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਅਤੇ 227 ਅਧੀਨ ਹੈ

ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਕੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਇੰਟਰਾ-ਕੋਰਟ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

20. ਅਸੀਂ ਮਿਸਟਰ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਲੀਸੀਟਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਮਿਸ ਸੋਨਲ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੌਂਸਲ ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ।

21. ਬੇਸ਼ੱਕ, 1971 ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਓਂ ਵਰਤੇ ਗਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਰਸੋਨਾ ਡਿਜ਼ੀਗਨਾਟਾਈ ਦੇ ਭਾਵ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੋਰ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਐਕਟਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵੇਚਨ ਦਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵੇਚਨ ਦੇ ਅਧਾਰਭੂਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ 1971 ਐਕਟ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ।

22. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਠਾਕੁਰ ਦਾਸ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੁਆਰਾ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਸੈਂਸ਼ੀਅਲ ਕਮੋਡਿਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 6C ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ

H

34 ਏਆਈਆਰ 1968 ਐਸਸੀ 384

35 ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸਸੀ 947

36 ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 1

ਕਿ ਕੀ ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6ਏ ਅਧੀਨ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਬਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਲਈ ਹੈ, ਕੀ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗੌਣ ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 435 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 439 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਤਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ? ਉਕਤ ਦਲੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6ਸੀ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੋਵੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਇਤਫਾਕ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਹੋਵੇ। ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 7 ਅਤੇ 8 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:

“7. ਜੇਕਰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲਾ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਹ ਹੈ: ਕੀ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗੌਣ ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਹੋਵੇਗੀ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 435 ਅਤੇ 439 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ? ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6-ਸੀ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਇਤਫਾਕ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਹੋਵੇ, ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 6-ਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗੌਣ ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਸੁਧਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਫੋਰਮ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣ ਸਮੇਂ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਨਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੌਣ ਹੋਵੇਗਾ। “ਨਿਆਇਕ” ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਕਿ “ਅਥਾਰਟੀ” ਨੂੰ ਯੋਗ ਕਰਦਾ ਹੈ,

ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਉਹ ਅਥਾਰਟੀ ਹੀ ਧਾਰਾ 6-ਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। “ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ” ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 6-ਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕ ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। “ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ” ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਉਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕਸਰਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਸੀ ਤਾਂ "ਅਥਾਰਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ "ਨਿਆਇਕ" ਨਾਲ ਯੋਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਉੱਚ ਅਤੇ ਗੌਣ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕਸਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਜਿਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ। “ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ” ਸੰਕਲਪ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਰਾਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 6-ਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਅਪੀਲੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਵੇ। ਇੱਕ ਸੁਝਾਅ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਣ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਵ

"8. ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕ-ਕਾਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਅਤੇ 9, 1898, ਰਾਜ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜੱਜ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦਾ ਦਰਜਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 6-ਸੀ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਕੇਵਲ ਇਹ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਉਹ ਨਿਯੁਕਤ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ, ਤਾਂ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਰਗ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਰਦਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਸੈਂਟਰਲ ਟਾਕੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਤੇ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ.)."

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਧਾਰਾ 6-ਸੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਉੱਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਦੀ ਵਿਭਾਜਨਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 9 ਤੋਂ 11 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ:

"9. ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ "ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਉੱਤੇ ਰਾਏ ਦੀ ਵਿਭਾਜਨਤਾ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ। ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪਨਿੰਧਰ ਰਤ ਨਾਇਕ ਵਿੱਚ, ਮੈਸੂਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6-ਸੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਧਾਰਾ 435 ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੱਟ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਐਮ. ਸ਼ਾਹ ਵਿੱਚ ਗੌਹਾਟੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਪਰ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ "ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ" ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਉਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਲੰਬਿਤ ਹੈ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕ-ਕਾਰ ਦੀ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6-ਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਧਾਰਾ 435(1) ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੱਟ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕਸਤੂਰ ਕੁਮਾਰ ਓਝਾ ਵੱਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਨੋਟ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ 1972 ਜਬਲਪੁਰ ਲਾਅ ਜਰਨਲ 80 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਪਰ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ।

"10. ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰ (ਏ.ਪੀ) ਬਨਾਮ ਐਲ. ਰਾਮੈਯਾ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋ ਸਵਾਲ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਰੈਫਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਹਿਲਾ ਸੀ: ਕੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 6C ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਡਿਜ਼ਾਈਨੇਟਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸੀ: ਕੀ ਜੇ ਇਹ ਇੱਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਨਾਲ ਵਿਆਪਕ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਂ।

11. ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਧਾਰਾ 6C ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਨਾਮਕਰਨ ਤੋਂ ਲਿਆ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਉਹ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੰਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਦਰਜਾਬੰਦੀ। ਇਸ ਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਭਾਵੇਂ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਦੀ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦਾ ਗਠਨ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਇਹ ਇੱਕ ਘਟੀਆ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ. ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 6-ਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਰਜ਼ੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਗੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 435 ਅਤੇ 439, 1898 ਜੋ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸੀ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗੀ। ”

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

23. ਇਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ" ਦਾ ਨਾਮਕਰਣ ਉਸ ਜੱਜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਨਿਯੁਕਤ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਜਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਿਰਦਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸੈਂਟਰਲ ਟਾਕੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਅਗਰਵਾਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ।

24. ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਦ ਵਿਆਖਿਆ ਮੁਕਰੀ ਗੋਪਾਲਨ (ਸੁਪਰਾ) (ਦੋ ਜੱਜਾਂ) ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੇਰਲਾ ਬਿਲਡਿੰਗਜ਼ (ਲੀਜ਼ ਅਤੇ ਰੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ, 1965 ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਸੁਥਰੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਟਾਈਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕਿਸੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ। ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਸ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"7. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਭਾਵ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਤਲਾਸਸੇਰੀ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੈ ਉਹ ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜਿਹੜੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਇਸ ਤਰਕ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ, ਜਵਾਬੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤਰਕ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰੈਂਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਰਤਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾ ਸਟੈਂਡ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਅਚ੍ਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੌਟਾਈਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕਿਸੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ। ਜਿਸ ਐਕਟ ਦਾ ਸਾਡੇ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਣ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 18(1) ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲਿਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਫੈਸਲਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਿਮ ਰਹੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਜੱਜ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਨਾ ਰੱਖ ਸਕੇ, ਉਸ ਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਬਢਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੇ ਪੂਰਵਵਰਤੀ ਨੇ ਛਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੇਗਾ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕੇਂਦਰੀ ਟਾਕੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਪਯੋਗੀ ਹੈ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਿਦਾਯਤੁੱਲਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਤਿਰਿਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2) ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੱਜ ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ:

...

"ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ 'ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਇਸ਼ਾਰਾ ਜਾਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਿਰਦਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ।' ਸਵਾਬੇ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਥਸਾਰਥੀ ਨਾਇਡੂ ਬਨਾਮ ਕੋਟੇਸਵਰ ਰਾਓ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ 'ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਕਾਂ ਵਜੋਂ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ।' ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ ਪਛਾਣਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਾਂਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤਿਰਿਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੀ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਇਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ, ਗਲਤ ਸੀ।"ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਟੈਸਟ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੈਂਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਹਨ ਉਹ ਇੱਕ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਜੋਕਿਮ ਫਰਨਾਂਡਿਜ਼ ਬਨਾਮ ਅਮੀਨਾ ਕੁਨਹੀ ਉੰਮਾ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ। ਪਰ ਉਕਤ ਵਿਚਾਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਟੈਟਿਊਟਰੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਖੜਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 8 ਅਤੇ 13 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਵੇਚਨ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਉਪਯੋਗੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਉੱਤੇ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵਜੋਂ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਿਰਾਏ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਉਚਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਲੜੀ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਟੈਸਟ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਥਾਕੁਰ ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਿੰਘਾ ਬਨਾਮ ਸੀਤਾਮੜ੍ਹੀ ਸੈਂਟਰਲ ਕੋਆਪ. ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1935 ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕੋਰਟ ਆਫ ਕੰਟੈਂਪਟ ਐਕਟ, 1952 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਭਾਗੀ ਬੈਂਚ ਜਿਸ ਨੇ ਮਿੱਤਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬ੍ਰਜਨੰਦਨ ਸਿੰਘਾ ਬਨਾਮ ਜਯੋਤੀ ਨਾਰਾਇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:- ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਕਿ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਖਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ, ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਯਕ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਯਕ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਦਾ ਅੰਤਿਮਤਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਆਇਕ ਉਚਾਰਣ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਟੈਸਟ ਹਨ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਵਿਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸਤਿਆਵਾਦੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਥੇ ਪੇਜ 1018 'ਤੇ ਪਾਏ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਵੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏ ਗਏ ਸਨ।

'ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਫਰਕ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਝਗੜੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਤਾਤਪਰਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਦੇ ਕੋਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਹਨ।'

ਜਦੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਟੈਸਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਰੈਂਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੁਣ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਸਨ। ਜੈਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੂੰਕਿ ਉਹ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29(2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵੱਲ ਮੁੜਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਸ

[

'29(2). ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਖਾਸ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਅਵਧੀ

ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਵਧੀ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਵਧੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਾਸ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਧਾਰਾਵਾਂ 4 ਤੋਂ 24 (ਸਮੂਹਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੇਵਲ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਤੇ ਉਸ ਸੀਮਾ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਹ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।'

ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 4 ਤੋਂ 24 ਤੱਕ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਦੋ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

(i) ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਾਸ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ii) ਅਜਿਹੀ ਖਾਸ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

'13. ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਸਮਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੇਵਲ ਤਦ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜੇ ਉਹ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ। ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ (ਧਾਰਾ 5) ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਅਪੀਲੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵਰਤਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕਈ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਦੀ-ਕਦੀ ਸਧਾਰਣ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਦੀ-ਕਦੀ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵੱਖਰੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਸ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਲਈ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਹੈ - ਚਾਹੇ ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ। ਜੇ ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸਧਾਰਣ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਸਥਾਰ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵੱਖਰੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਲਈ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਥੇ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੇ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦਾ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

25. ਅਨੀਵ ਡਰੰਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫਿਰ (ਉਪਰੋਕਤ), ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਕਿ ਕੀ ਸਟੇਟ ਫਾਇਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਨੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਔਦਯੋਗਿਕ ਚਿੰਤਾ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਬਿਨੈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਬਣਾਇਆ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਹਤਾਂ ਲਈ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਅਜਿਹੀ ਬਿਨੈ ਕਰਜ ਜਾਂ ਅਗਾਊ ਲਈ ਗਿਰਵੀ, ਬੰਧਕ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਔਦਯੋਗਿਕ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮਿਸਿਜ਼ ਤੋਂ ਇਸਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਜਾਂ ਪਲਾਂਟ ਜਾਂ ਉਪਕਰਣ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਦ-ਇੰਟਰਿਮ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ

ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32(8) ਵਿੱਚ "ਸੀਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਾਲੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ:

"10. ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 32(8) ਵਿੱਚ "ਸੀਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਾਲੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸੀਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਪੀਲਯੋਗ ਹੈ ਅਧੀਨ ਆਰਡਰ XLIII ਨਿਯਮ 1(j)। ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇ। "ਤਰੀਕਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵਿਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵਿਧੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸਟੇਟ ਫਾਇਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਰਕਮਾਂ ਉਧਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਪਲ ਲਈ ਵੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਨੁਚਛੇਦ 136 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ।

11. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਓਰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 32 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (9) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ “ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (7) ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ।” ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (9) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (7) ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸੀਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਢੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

12. ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 32 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (11) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ “ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਕਾਰਜ (ਕ) ਇੱਕ ਪ੍ਰਧਾਨੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ; ਅਤੇ (ਖ) ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਵੀ।” ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

13. ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰਾਜ ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਫੰਡ ਅਮਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਜੇ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਿਧਾਨਕ ਮੰਸ਼ਾ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

26.ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ, ਮਹਾਰਾ□ਟਰ ਸਟੇਟ ਫਾਇਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਸਟੇਟ ਫਾਇਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, 1951 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੈਂਟਰਲ ਟਾਕੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਉਪਰੋਕਤ), ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 31 ਅਤੇ 32 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇੱਕ ਸਧਾਰਣ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 26 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"26. ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਕਾਰਣ ਦੱਸਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 46ਬੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਵੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਕੇਵਲ ਨਿੱਜੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤਦਾਰ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਮਲਾਵਰੀ ਲਈ ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦ ਸੈਂਟਰਲ ਟਾਕੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਕਾਨਪੁਰ ਬਨਾਮ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਿਰਦਾਰ ਜਾਂ ਦਫਤਰ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਚੂੰਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(1) ਵਿੱਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ "ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ" ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਸਧਾਰਣ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 31 ਅਤੇ 32 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿਵਿੰਗ ਥ੍ਰੈਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਜੇਮਸ ਚੈਡਵਿਕ ਐਂਡ ਬ੍ਰੋਸ. ਲਿਮਿਟੇਡ, ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਇੱਕਲੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕਸ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 76(1) ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੈਟੈਂਟ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਚਾਰਟਰ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸਟੈਚਿਊਟ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਗੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਉਸ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਵਿਸਕਾਉਂਟ ਹਾਲਡੇਨ ਐਲ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪੋਸਟਮਾਸਟਰ-ਜਨਰਲ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

'ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਇੱਕ ਸਥਾਪਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਧਾਰਣ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।' ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਾਈਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਅਦਿਕੱਪਾ ਚੇਟੀਆਰ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਚੰਦਰਸੇਖਰ ਥੇਵਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ, ਜਿਥੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ:

'ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਧਾਰਣ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਾਮਣਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਥੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਧਾਰਣ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀਆਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।'

ਫਿਰ ਵੀ ਮੱਦਰਾਸ ਫਾਰੈਸਟ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਫਾਰ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਚੇਲਿਕਾਨੀ ਰਾਮਾ ਰਾਵ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

'ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਯੋਗ ਸਨ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਦ੍ਧ੍ਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਐਤਰਾਜ਼ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਧਾਰਣ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਆਦੇਸ਼ਾਂ, ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਸਧਾਰਣ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।'

ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਤੱਥ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਮਿਲਦੇ ਜੁਲਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਉਥੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਆਮ ਅਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਉਲਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 76 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 76 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤਣਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੀ ਹੋਰ

ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਰਸੋਨਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨਾਟਾ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਰਥ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਮਚੰਦਰ ਅਗਰਵਾਲ (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸਿਵਿਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਿਵਿਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 146 ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਸਿਵਿਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 145 ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਉਦਯਾਰ ਬਨਾਮ ਵਾਸੁਦੇਵ ਅਯਿਆਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 3 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:

"3. ਬਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਉਦਯਾਰ ਬਨਾਮ ਵਾਸੁਦੇਵ ਅਯਿਆਰ 44 ਐਲ. 261,ਲਾਰਡ ਐਟਕਿੰਸਨ ਨੇ ਪਰਸੋਨਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨਾਟਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ। ਫਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 'ਪਰਸੋਨਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨਾਟਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।' ਸੈਂਟਰਲ ਟਾਕਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਓਸਬੋਰਨ ਦੀ ਕੰਸਾਈਜ਼ ਲਾ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, 4ਥ ਐਡਨ. ਪੀ. 263 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਰਸੋਨਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨਾਟਾ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ 'ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਿਰਦਾਰ ਨੂੰ ਭਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ।' ਧਾਰਾ 146(1) ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਝਗੜੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਿਹੜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਸਿਵਿਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ। ਸ਼ਕਤੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਿਵਿਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਕਰੋ ਪਰ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਖਾਸ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਬਣਾਈ ਗਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਖਾਸ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ - ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਧਾਰਣ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਖਾਸ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਸਟੈਚਿਊਟ ਇੱਕ ਬਣਾਈ ਗਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਪਰਸੋਨਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨਾਟਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਅਚ੍ਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚਤੁਰ ਮੋਹਨ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਬਿਹਾਰੀ ਦੀਕਸ਼ਿਤ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

28.ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਿਚਾਰਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ 22ਜੂਨ$_{SUPERSCRIPT}$, 2015 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਏ 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:

"2. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ.- ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਸੰਦਰਭ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ,-

'(ਬੀ) 'ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ;

xxx xxx xxx xxx xxx xxx xxx

'(3ਅ) 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ'; ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਈ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਪ੍ਰੀਮਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮਤਲਬ ਹੈ-

(i) ਸੰਸਦ ਦੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਸਦਨਾਂ ਦੀ ਸਕ੍ਰੇਟਰੀਏਟ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੇਠ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਪ੍ਰੀਮਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਦਨ ਦੀ ਸਕ੍ਰੇਟਰੀਏਟ,

(ii) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਇਕਾਈ (i) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਇਕਾਈ (iv) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਪ੍ਰੀਮਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, (iii) ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਥੇ ਦੱਸੀ ਗਈ।

(iv) ਉਸ ਕਲੋਜ਼ ਦੇ ਉਪ-ਕਲੋਜ਼ (2) ਦੀ ਆਈਟਮ (ii) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਥੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨਿਗਮ,

(v) ਉਸ ਕਲੋਜ਼ ਦੇ ਉਪ-ਕਲੋਜ਼ (3) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕੌਂਸਲ, ਨਿਗਮ ਜਾਂ ਨਿਗਮਾਂ, ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਿਟੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਉਪ-ਕਲੋਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ;

"3. ਅਸਟੇਟ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ.- ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਰਾਜਪਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ,-"

(a) ਐਸੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ, ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਫ਼ਸਰ ਜਾਂ ਸਟੈਚੂਟਰੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰੈਂਕ ਦੇ ਅਫ਼ਸਰ ਹਨ, ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਸਟੇਟ ਅਫ਼ਸਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਸਕ੍ਰੇਟਰੀਏਟ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਫ਼ਸਰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਕ੍ਰੇਟਰੀਏਟ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਫ਼ਸਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸਟੈਚੂਟਰੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦਾ ਅਫ਼ਸਰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਸਟੇਟ ਅਫ਼ਸਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਅਤੇ

(b) ਉਹ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਜਿਥੇ, ਜਾਂ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸਟੇਟ ਅਫ਼ਸਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਸਟੇਟ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਉੱਤੇ ਅਰੋਪਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਗੇ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣਗੇ।"

"8. ਅਸਟੇਟ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ.- ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਅਸਟੇਟ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਉਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1908 (5 ਦਾ 1908) ਅਧੀਨ, ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਨਾਮਤ:-"

(a) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੱਦਣਾ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੁੰ ਉੱਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨਾ;

(b) ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ;

(c) ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

"9. ਅਪੀਲਾਂ।—(1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਪ੍ਰਿਮਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 5 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 5ਬੀ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 5ਸੀ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 7 ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਦੇ ਹਰੇਕ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਹੋਵੇਗੀ ਇੱਕ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਪ੍ਰਿਮਿਸਿਜ਼ ਸਥਿਤ ਹਨ ਜਾਂ ਉਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਨਿਆਇਕ ਅਫਸਰ ਜੋ ਕਿ ਦਸ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ,—

(a) ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ [ਬਾਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ] ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ;

(b) ਧਾਰਾ 5ਬੀ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 7 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ [ਬਾਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ] ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ;

(c) ਧਾਰਾ 5ਸੀ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ।

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਸੀ।

(3) ਜਦੋਂ ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ।

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਧਾਰਾ 5ਬੀ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਟਰਕਚਰ ਜਾਂ ਫਿਕਸਚਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਸ ਦਿਨ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਜਿਹੀ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਟਰਕਚਰ ਜਾਂ ਫਿਕਸਚਰ ਦੇ ਢਾਹੁਣ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ, ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਰੋਕ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਪਰਯਾਪਤ ਹੋਵੇ

(4) ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਹਰੇਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(5) ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲ ਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਅਪੀਲੇਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਵਿਵੇਕਾਧੀਨਤਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੀਆਂ।

(6) ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਧਾਨ-ਨਿਆਂਕ-ਨਗਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਥੇ ਦੇ ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕ ਨੂੰ ਉਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

"10. ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮਤਾ- ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਉੱਤੇ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸਟੇਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲੇਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਰ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੂਲ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।"

"15. ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਬਾਰ- ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇਗੀ- (ਐਫ) ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ-

ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ, ਡਾਂਗਰ ਜਾਂ ਫਿਕਸਚਰ ਜਾਂ ਮਾਲ, ਪਸ਼ੂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਖਰਚੇ, ਜਾਂNONE

ਧਾਰਾ 58 ਅਧੀਨ ਢਾਹੁਣ ਦੇ ਖਰਚੇ, ਜਾਂNONE

ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ, ਜਾਂNONE

ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਾਏ, ਨੁਕਸਾਨ, ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਖਰਚੇ, ਢਾਹੁਣ ਦੇ ਖਰਚੇ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ."NONE

ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ (ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਛੁਡਾਉਣ) ਨਿਯਮ, 1971 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

'9. ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ- (1) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਲਿਖਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਆਪੱਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦਰਸਾਏ ਜਾਣਗੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸਾਥ ਹੋਵੇਗੀ।

(2) ਅਪੀਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਇਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਤ ਅਫਸਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਜੋ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਨੋਟਿਸ ਦੇਵੇਗਾ।"

29.1971 ਦਾ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਉਪਾਯ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਇਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਣ ਦਸਾਉ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਧਾਰਾ 8 ਇਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਉਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1908 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸਟੇਟ ਅਫਸਰ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗੁਣ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਇੱਕੋ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਜਿਸ ਅਪੀਲਤ ਅਫਸਰ ਦਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ।

30. ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਜੋ ਐਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਨੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਇੱਕ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ। ਜੋ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਿਮਿਸਿਜ ਸਥਿਤ ਹਨ, ਉਸ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਜਾਂ ਉਸ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਫਸਰ ਜਿਸ ਦਾ ਖੜਾ ਕਮ ਸੇ ਕਮ 10 ਸਾਲ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੁਝਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਇੱਕ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ

ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਾਮ ਦੇ ਕੇ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਨਤੀਜਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ। ਪਰ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਫਸਰ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੋ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਪੀਲੇਟ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਜੱਜ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਨਕ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਦੇ ਰੰਗ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਵਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ, ਧਾਰਾ 9 ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ, ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਨਾਮਜ਼ਦ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਫਸਰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤੀਜੀ ਗੱਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੇਟ ਅਫਸਰ ਇੱਕ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਜਾਂ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਫਸਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਚੌਥੀ ਗੱਲ, ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1869 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ 1869 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 7 ਅਤੇ 8 ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਮੂਲ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਅਨੁਸਾਰ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1869 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜੋ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ਜੀ 16 ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੂਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਖਾਸ ਐਕਟਾਂ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਜਾਂ ਹਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਵਿਵਿਧ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤਿਰਿਕਤ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਜਾਂ ਹਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਅ ਦੇ ਬੰਬਈ ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1948, ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਅਜਮਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਜੋ ਗ੍ਰੇਟਰ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਉੱਠਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਜੋ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਜਾਣਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਹਰੇਕ ਜੱਜ ਉਸ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰੱਥਿਤ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਕਲੋਜ਼ (ਬੀ) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੱਕ ਜੱਜ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਦੋ ਹੋਰ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਅਤਿਰਿਕਤ ਮੁੱਖ ਜੱਜਾਂ ਵਜੋਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜੱਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕਸਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਉੱਚ ਅਤੇ ਨਿਮਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਹਾਈਰਾਰਕੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣਗੇ ਜਿਸ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉਹ ਨਿਆਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਸਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਮਕਰਣ ਤੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਜੇ ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ/ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲਾ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਉਸ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੇ ਪੂਰਵਵਰਤੀ ਨੇ ਛੱਡਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ/ਮੁੱਖ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਵਰਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਿਮ ਹੈ। ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਹੋਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਸਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਸਰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ। 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ।

31.ਯਕੀਨਨ, ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ "ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ" ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ "ਅਪੀਲੀ

ਅਥਾਰਟੀ" ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 6C ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਐਕਟ, 1955 ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਠਾਕੁਰ ਦਾਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ, ਭਾਵੇਂ, ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਨਿਆਯਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 9(1) ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸਟੇਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਇੱਕ ਪੂਰਵ ਮੌਜੂਦ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਯਿਕ ਸਤਾ ਦਾ ਮੁਖੀ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਯਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

32.ਨੁਸਲੀ ਨੇਵਿਲ ਵਾਡੀਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ (ਉਪਰੋਕਤ) ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ, ਬੰਬਈ ਅਪੀਲੀ ਪਾਸੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ, 1960 ਦੇ ਚੈਪਟਰ XVIII ਨਿਯਮ 18 ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ, ਨਿਯਮ 18 ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਜਾਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ 1971 ਐਕਟ ਤੋਂ ਉੱਪਜੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਉਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਯਕੀਨਨ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜੱਜ, ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੇ ਕੋਰਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਐਨ.ਐਫ. ਬੈਰੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹੇਸ਼ ਐਮ. ਕੋਠਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 6846 ਆਫ 2005, ਜੋ 05.10.2006 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ ਜਿਥੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਪਰ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵੀ ਗੰਗਾਧਰ ਬਾਪੂਰਾਓ ਗਾਡਰੇ ਬਨਾਮ ਹੁਬਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ* ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਸੋਲਾਪੁਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਤੁਲਜਾਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਸਾ ਕਾਵਰੂ* ਜੋ ਬੰਬਈ ਸਿਟੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਾਲੇ ਹਨ; ਛਗਨਲਾਲ ਸੁਰਜਮਲ ਮਾਰਵਾੜੀ (ਸੁਪਰਾ), ਜੋ ਬੰਬਈ ਨਗਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਗਮੋਹਨ ਸੁਰਜਮਲ ਮਾਰਵਾੜੀ (ਸੁਪਰਾ), ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਹੈ।

33.ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਨੁਸਲੀ ਨੇਵਿਲ ਵਾਡੀਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਜਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨੋਟ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

“ਕੀ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ (ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਛੱਡਾਉਣ) ਐਕਟ, 1971 ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਪੀਲੇਟ ਸਾਈਡ ਨਿਯਮਾਂ, 1960 ਦੇ ਨਿਯਮ 18 (3) ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ?”

ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਪੀਲੇਟ ਸਾਈਡ ਨਿਯਮਾਂ, 1960 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੁਆਸੀ-ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਨਿਯਮ 18 (3) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਜਾਂ 227 ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ

ਖਿਲਾਫ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 8 ਵਿੱਚ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖਿਆ:

8."ਚੂੰਕਿ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਐਕਟ, 1971 ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਆਰਟੀਕਲ 323-ਬੀ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਐਕਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਐਲ. ਚੰਦਰਾ ਕੁਮਾਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਨੁਸਲੀ ਨੇਵਿਲ ਵਾਡੀਆ ਮਾਮਲੇ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਪੀਲੇਟ ਸਾਈਡ ਨਿਯਮਾਂ, 1960 ਦੇ ਨਿਯਮ 18(3) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ, ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਐਕਟ, 1971 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੇਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿਟ 226 ਅਤੇ/ਜਾਂ 227 ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨੁਸਲੀ ਨੇਵਿਲ ਵਾਡੀਆ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਨੁਸਲੀ ਨੇਵਿਲ ਵਾਡੀਆ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 323-ਬੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਲ ਚੰਦਰਾ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੇਸ ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੋਵੇਗੀ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਧਾਰਾ 323 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ-ਮੰਡਲ ਏ ਜਾਂ 323-ਬੀ. ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ, ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਕਲਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਯੋਗ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ (2) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 323-ਬੀ, ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਦੀ ਧਾਰਾ 323-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ।"

34. ਬੇਸ਼ੱਕ, ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਵੇਖਣ ਲਈ "ਨਹੀਂ" ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ, 1971 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦਾ ਉਪਾਯ, ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਗੇ, ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਜੋਂ।

35. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਮੁੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਐਨ.ਪੀ. ਬੈਰੀ (ਸੁਪਰਾ), ਜਿਸ 'ਤੇ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੁਸਲੀ ਨੇਵਿਲ ਵਾਡੀਆ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਮੁੱਖ ਬਿੰਦੂ ਇੱਕ "ਜੱਜ" ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ "ਕੋਰਟ" ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਬਾਰੇ ਸੀ, ਜਿਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ 1971 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ।

36. ਅਸੀਂ ਦੁਹਰਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਐਸਟੇਟ ਅਧਿਕਾਰੀ 1971 ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਕੋਰਟ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਕੋਰਟ ਵਜੋਂ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੱਕ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੋਰਟ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 9 ਨੇ ਯਾ ਤਾਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਯਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਰੱਖਣਾ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਠਾਕੁਰ ਦਾਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਮੁਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਗੋਪਾਲਨ (ਸੁਪਰ) ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ.

37. ਦਰਅਸਲ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਡਿਜ਼ਾਇਨਟਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ

ਉਲਟ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਅੱਖਰ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹਾਂ ਕਿ ਠਾਕੁਰ ਦਾਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ 6 ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕਰੀ ਗੋਪਾਲਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ (ਸੁਪਰਾ) ਕੇਰਲ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ (ਲੀਜ਼ ਅਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1955. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 6C ਵਸਤੂ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ "ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 (ਲੀਜ਼ ਅਤੇ ਰੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਪੀਲੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦਾ ਦਰਜਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹਨਾਂ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਡਿਸਪੈਂਸੇਸ਼ਨ ਲਈ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ। ਲਈ, ਇਹ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਅਹਾਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ.

38. ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਸ਼ੀ ਨਿਊਲਿਟ ਨਾਦੀਆ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਐਨ.ਆਰ. ਬੈਰੀ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਥਾਕੁਰ ਦਾਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਬੱਧ ਹਾਂ ਜਿਥੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਨਿਆਇਕ” ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ “ਅਥਾਰਟੀ” ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਉਹ ਅਥਾਰਟੀ ਹੀ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਤਾਂ “ਅਥਾਰਟੀ” ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ “ਨਿਆਇਕ” ਨਾਲ ਯੋਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ “ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ” ਜੋ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਚਾਰ ਮੁਕਰੀ ਗੋਪਾਲਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

39. ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, "ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ" ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1)(ਬੀ) ਵਿੱਚ ਸਮਾਹਿਤ "ਇਸਟੇਟ ਅਧਿਕਾਰੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸਾ ਹੈ। ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2(19)(ਅ) ਦੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਖੰਡ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਸਟੈਟਿਊਟਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਠਾਕੁਰ ਦਾਸ (ਉਪਰੋਕਤ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 9 ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਇਆਂ ਦੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ "ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ" ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤੀ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਲਈ ਵੀ, ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦਾ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖੁਦ ਸੁਣਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 3, 5 ਅਤੇ 7 ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਇਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਐਕਟਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 9 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਇਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਹੈ ਅਤੇ 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਇਸ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦਾ, ਇਹ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਤਿਰਿਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲਾ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੱਟ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਇ ਵਿੱਚ, 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੰਕੇਤ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਉਪਾਅ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ।

40. ਦਿੱਲੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ

ਸ਼ਕਤੀ ਉਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੁੱਲਾ ਦੀ ਸਿਵਿਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 13ਵੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਾਲਿਉਮ I, ਪੰਨਾ 500 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਐਨੈਕਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ "ਅਦਾਲਤ" ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ "ਜੱਜ" ਹੈ, ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਐਨੈਕਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮਾਮਲਾ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ।

A ਇਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸ਼ਬਦ “ਅਦਾਲਤ” ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਇਕ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਖੁਦ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਦੋਂ ਸੀਪੀਸੀ ਨੂੰ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੀਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਦਿੱਲੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਸਚਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

41. ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ 1971 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਨਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਾਂ ਸੁਣਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਉਪਾਯ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਕ ਪੂਰਵ-ਮੌਜੂਦ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 1971 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਮੇਤ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ। (ਦੇਖੋ ਪੈਰਾ 26 ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਟੇਟ ਫਾਇਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਉੱਪਰ), ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪੁਨਰਉਤਪਾਦਿਤ)। ਅਜਿਹਾ ਪੂਰਵ-ਮੌਜੂਦ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰ, ਪਰੋਕਸ ਦੁਆਰਾ, ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਲਈ ਬੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਪਾਲਣ ਵੀ ਕਰੇਗਾ। ਚੂੰਕਿਦਿੱਲੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਨੀਂਹ, ਕਿ ਇਕ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨੁਸਲੀ ਨੇਵਿਲ ਵਾਡੀਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਉੱਪਰ), ਉਸੇ ਤਰਕ ਲਈ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੈਦਾਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ।

42. ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਰਾਜ ਆਫ ਮੈਸੂਰ ਬਨਾਮ ਕੇ. ਸੰਕਰਨਾਰਾਇਣਨ ਰਾਓ (ਉੱਪਰ)। ਕਰਨਾਟਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਜੱਜ ਨੇ ਵਿਚਾਰਣਯੋਗ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜੋ ਕਰਨਾਟਕ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ (ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀਆਂ ਦੀ ਖਦੇੜ) ਕਾਨੂੰਨ, 1961, ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਇਕ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਜੋਂ। ਐਲ.ਆਈ.ਸੀ. ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਨੰਦਿਨੀ ਜੇ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ।ਵਿਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸਤਿਆਵਾਦੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ*SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਯਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਫਰਕ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਆਯਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਫੈਸਲਾ ਸੁਨਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਨਿਆਯਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਯਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਰਨਾਟਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਰੇਕ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਕੇਵਲ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੰਤਤਃ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ

ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 10 ਵਿੱਚ "ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ" ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦਾ ਉਲਲੇਖ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਸੀਮਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਨੇ ਅਗਾਂਹ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਹੋਰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। 1971 ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਨਾ ਕੇਵਲ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਨਿਆਯਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

43. ਸਿਜ਼ਰਾਲੀ ਮੁਹੰਮਦਅਲੀ ਲੋਧੀਆ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਦ ਗੁਜਰਾਤ ਪਬਲਿਕ ਪਰਿਸਿਸ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੇ ਉਪਬੰਧ (ਦਾ ਬੇਦਖਲੀ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ) ਐਕਟ, 1972, ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਆਇਆ। ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਾ ਉਪਾਅ ਗੁਜਰਾਤ ਪਬਲਿਕ ਪਰਿਸਿਸ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਰਜੀਹੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਐਕਟ (ਜੋ ਕਿ 1971 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ), ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਸੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ. ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਹੁਦਾ ਪਰ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਗੁਜਰਾਤ ਪਬਲਿਕ ਪਰਿਸਿਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਅਧੀਨ ਉਪਾਅ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਠਾਕੁਰ ਦਾਸ ਅਤੇ ਮੁਕਰੀ ਗੋਪਾਲਨ (ਸੁਪਰਾ), ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਸਮੇਤ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਸਟੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਿਮ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ. ਇਹ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਕਿ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਾ ਉਪਾਅ ਝੂਠ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ/ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227। ਉੱਚ ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ।

44.ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਗਲਾ ਮਾਮਲਾ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਮਿਸ ਪਿਟਮੈਨ ਦੀ ਸ਼ਾਰਟਹੈਂਡ ਅਕਾਦਮੀ (ਉਪਰੋਕਤ), ਜੋ ਕਿ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 115 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਅਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਪੰਜਾਬ ਅਰਬਨ ਰੈਂਟ ਰਿਸਟ੍ਰਿਕਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1947 ਤੋਂ ਉੱਠਣ ਵਾਲੀ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨਸਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਰੈਂਟ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੰਟਰੋਲਰਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੰਟਰੋਲਰਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਸੋਨਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨਾਟਾ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ ਠਾਕੁਰ ਦਾਸ ਅਤੇ ਮੁਰਿਕ ਗੋਪਾਲਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ।

45.ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਦੇਹਰੇ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਯੂ.ਪੀ. ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ (ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਕੱਢਣ) ਐਕਟ, 1972 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਚੂੰਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਕੀ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਦੀ ਟਰਾਂਸਫਰ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ? ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਬਿਦ ਅਲੀ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਬਹਰਾਇਚ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨਿਕਾਲਿਆ ਕਿ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਯੂ.ਪੀ. ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੋਰ

ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

46.ਇੰਦੂ ਰਾਮ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 115 ਅਧੀਨ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਅਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਫ਼ਸਰ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਫ਼ਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 115 ਅਧੀਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਮੁਰਿਕ ਗੋਪਾਲਨ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਇੱਕ ਵਰਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਸੋਨਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨਾਟਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹੋਰ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਖਾਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅੰਤਿਮ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 115 ਅਧੀਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ

47. ਐਮ. ਪਾਪਾ ਨਾਇਕ (ਉਪਰੋਕਤ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ (ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਕੱਢਣ) ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਵਾਲ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਧਾਰ ਜਾਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਉਪਾਯ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਬਣਨਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਅਧੀਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਸ਼ੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਸਚਾ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਸੈਂਟਰਲ ਟਾਕੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਉਪਰੋਕਤ) ਅਤੇ ਪਾਰਥਸਾਰਥੀ ਨਾਇਡੂ ਬਨਾਮ ਕੋਟੇਸਵਰ ਰਾਓ & ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਵਰਣ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

48. ਭਾਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਅਣਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਠਾਕੁਰ ਦਾਸ (ਉਪਰੋਕਤ), ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਬਚਤ ਅਤੇ ਸਮੱਗਲਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1974 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਬਨਾਮ ਅਮਰਤਲਾਲ ਪ੍ਰਜੀਵੰਦਾਸ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਤੇ ਰਾਮਾ ਸ਼ੰਕਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (ਉਪਰੋਕਤ) ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਸ਼ਾਮਰਾਓ ਪੁਰਾਣਿਕ (ਉਪਰੋਕਤ), ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਿ 1971 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਉਲੇਖਿਤ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਸਿਵਿਲ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

49. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲੇਟ ਅਧਿਕਾਰੀ 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਜਰੂਰੀ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲਾ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ) ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਯਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਜੱਜ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਖਿਲਾਫ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 227 ਅਧੀਨ ਉਪਾਯ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

50. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 226 ਅਤੇ 227 ਅਧੀਨ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਉਪਾਯ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ (ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੱਜ, ਬੰਬਈ ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁੰਬਈ) ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਪੀਲੇਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਸਿਰਫ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 227 ਅਧੀਨ ਹੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੇਖ 226 ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ 14.08.2012 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਸਲੀ ਸੁਭਾਵ ਅਤੇ ਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 227 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਸੀ; ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 226 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਦਿਆਂ ਇਹ ਗੱਲ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 226 ਅਤੇ 227 ਅਧੀਨ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਾਮਾ ਸ਼ੰਕਰ ਪ੍ਰਸਾਦ (ਸੁਪਰਾ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਲੇਖ 226 ਜਾਂ 227 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕਾਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅਸਲੀ ਸੁਭਾਵ ਅਤੇ ਕਿਰਦਾਰ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

“40. xxx xxx xxx ਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਤਾਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਜਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 227 ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਧੀਨ ਵਰਤਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਇਕਲੌਤੇ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਇਕ ਮਿਲੇ-ਜੁਲੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਮੇਲ ਖਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਘੁਲ-ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਦੋਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਖਾਕਾ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਸੁਣਨ ਵਾਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਪਛਾਣੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਇਕਲੌਤੇ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਜਾਂ 227 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਧੀਨ। ਦੋ-ਨਿਆਂਕਾ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੋਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਜਾਂਚਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਦੋਵਾਂ ਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਉਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਵਰਤਮਾਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਨਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

ਮੁੜ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ਼ 41 ਅਤੇ 42 ਵਿੱਚ, ਜੋ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਲਈ ਉਪਯੋਗੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

“41. ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਆਰਟੀਕਲ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਇੰਟਰਾ-ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੋਰ ਕਾਰਕਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਉਥੇ ਗਿਣਾਏ ਗਏ ਹਨ।

42. ਇਸ ਪੜਾਅ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਹ ਨਤੀਜੇ ਕੱਢਾਂ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਾਲੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਹਨ:

42.1 ਇਕ ਇਕਲੌਤੇ ਨਿਆਂਕਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

42.2 ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਯੋਗ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆ

ਕੇ ਖਤਮ ਜਾਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

42.3 ਜੋ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 227 ਅਧੀਨ ਚੁਣੌਤੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਅਨੁਚਛੇਦ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਇੰਟਰਾ-ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਮਨੋਰੰਜਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

42.4 ਇੰਟਰਾ-ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਦੀ ਵਾਧੂਤਾ ਉਸ ਬੈਂਚ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਲਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਾਹਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਟ੍ਰੇਟਜੈਕਟ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

51. ਰਾਧੇ ਸ਼ਿਆਮ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਬਿੰਦੂ ਉੱਤੇ ਸਾਰੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਥੇ ਨਿਆਇਕ ਜਾਂ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਥੇ ਚੁਣੌਤੀ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰ ਜਾਂ ਅਨੁਚਛੇਦ 227 ਅਧੀਨ, ਅਤੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 226 ਅਤੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 32 ਅਧੀਨ ਰਿਟ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 25, 27 ਅਤੇ 29 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਿੱਖਿਆ ਸਿੱਖਣਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:

25. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਵਾਲੀ ਰਿਟਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਤਕਨੀਕੀਆਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਢਾਂਚੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿੰਗਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 227 ਅਧੀਨ ਉਸ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਰਿਟ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਟ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਿਧਾਂਤ ਭਾਰਤ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਗਲਤ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਰਿਟ ਆਫ ਸਰਟੀਓਰਾਰੀ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਰਿਟਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਮਿਸਾਲਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਨਿਆਇਕ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਅਪੀਲੀਅਤ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਅਨੁਚਛੇਦ 227 ਅਧੀਨ ਸੁਪਰਿੰਟੈਂਡੈਂਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਜਾਂ ਨਿਆਇਕ/ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਪੈਰ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲੀਅਤ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਿਤ ਹਨ, ਅਨੁਚਛੇਦ 227 ਅਧੀਨ ਸੁਪਰਿੰਟੈਂਡੈਂਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਇਨਫੀਰੀਅਰ ਕੋਰਟ" ਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਸੰਦਰਭਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਰਾ 26 ਅਤੇ 27 ਵਿੱਚ ਉੱਲੇਖਿਤ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

26. XXX XXX XXX

27. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਿਆਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਅਧੀਨ ਸਰਟੀਓਰਾਰੀ ਦੀ ਰਿਟ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂਡੇਮਸ ਦੀ ਰਿਟ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ। ਆਰਟੀਕਲ 227 ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।

28. xxx xxx xxx

29. ਤਦਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਰੈਫਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ:

29.1 ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਆਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਅਧੀਨ ਰਿਟ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹਨ;

29.2 ਆਰਟੀਕਲ 227 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ।

29.3 ਸੂਰਜ ਦੇਵ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

52. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਜਗੋਂਦਰਸਿੰਘੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 227 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੀ ਕਸਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਇੰਟਰਾ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 30 ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"30. ਉਪਰੋਕਤ ਐਲਾਨਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ, ਸਿੱਖਿਆ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਕਿਰਦਾਰ, ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ। ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ, ਜਿਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਾਧੇਸ਼ਯਾਮ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਆਰਟੀਕਲ 227 ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਤੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ" ਆਰਟੀਕਲ 227 ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਜੱਜ ਨੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਜਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 227 ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੀ ਕਸਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਮੇਲ ਖਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਉਲਝ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਸਮਗਰੀ ਅਤੇ ਕਿਰਦਾਰ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਸੁਣਨ ਵਾਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਪਛਾਣੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਸਿੱਖਿਆ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਜਾਂ 227 ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੀ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਜਾਂਚਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਦੋਵਾਂ ਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਨੂੰ ਜਤਾਉਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਫ੍ਰੇਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫ੍ਰੇਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ।

ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਖਰੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 44 ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ:

"44. ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਤਿੰਨ ਮੁੱਦੇ ਉੱਠਦੇ ਹਨ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਵੇਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥਨਪੂਰਵਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਉਸ ਬੈਂਚ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਲਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਾਹਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ-ਜੈਕਟ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਹੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 227 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲੇ ਜੋ ਰਾਧੇ ਸ਼ਿਆਮ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।"

.53. ਉਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 45.2 ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 227 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਤਣ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਧੇਸ਼ਿਆਮ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਉਚਾਰਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਰਿਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ।

54. ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿਰਫ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਹੀ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਨੁਸਲੀ ਨੇਵਿਲ ਵਾਡੀਆ (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਉੱਪਰੋਕਤ)। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੇਖ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ। ਉਸ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿਰਫ ਉਸੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ ਨੁਸਲੀ ਨੇਵਿਲ ਵਾਡੀਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ।

55. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਜਵਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਾ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਇਹ ਜਵਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4337 ਦੇ 2012 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 05.12.2011 ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸਿਵਿਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 03.04.2012 ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

56. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਸਾਨੂੰ ਐਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸਿਵਿਲ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ, ਇਹ ਕੰਮ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਭਾਵ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਜਵਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਉਪਾਯ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਅੱਜ ਤੋਂ ਛੇ ਹਫਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਐਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

57. ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਚੂੰਕਿ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

58. ਤਦਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਬੰਬਈ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵਿਭਾਗੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 12.10.2012 ਨੂੰ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 181/2012 ਵਿੱਚ ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 4337/2012 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਬਰਕਰਾਰ ਨਾ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਖਰਚੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ

ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate